

Na osnovu člana 163. stav 1. i člana 300. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik“ RS, br. 31/2011), člana 15. i člana 22. Pravilnika o davanju saglasnosti na opšta akta organizatora tržišta, investicionog društva i Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti („Službeni glasnik“ RS, br. 89/2011 i 44/2012) Odbor direktora Brokersko-dilerskog društva „M&V Investments“ a.d. Beograd na sednici održanoj dana **21.05.2014.** godine, donosi:

**PRAVILA POSLOVANJA
BROKERSKO-DILERSKOG DRUŠTVA
„M&V Investments“ a.d. Beograd**

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilima uređuju se opšti uslovi poslovanja Brokersko-dilerskog društva „M&V Investments“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Društvo), a naročito:

- vrste poslova;
- procedura kategorizacije/razvrstavanja klijenata i promena kategorije klijenata;
- informacije koje se dostavljaju klijentima i potencijalnim klijentima;
- ocena podobnosti finansijskih instrumenata za klijenta;
- ugovor sa klijentom;
- prijem naloga klijenta
- izvršenje naloga
- izveštavanje klijenata
- zaštita imovine klijenata;
- poveravanje usluga i poslovnih procesa
- pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicionih usluga;
- postupanje po pritužbama klijenata;
- sukob interesa;
- insajderske informacije i sprečavanje manipulacije;
- lične transakcije
- čuvanje poslovne tajne;
- druga pitanja od značaja za rad Društva.

VRSTE POSLOVA

Član 2.

U skladu sa odredbama Zakona o klasifikaciji delatnosti („Službeni glasnik“ RS br. 104/09) i Uredbe o klasifikaciji delatnosti, Društvo kao pretežnu delatnost obavlja:

6612 -Brokerski poslovi s hartijama od vrednosti i berzanskom robom.

Član 3.

Saglasno članu 2. tačka 8. a u vezi sa članom 149. Zakona o tržištu kapitala (u daljem tekstu: Zakon), Društvo može obavljati sledeće investicione usluge i aktivnosti:

- 1) prijem i prenos naloga koji se odnose na prodaju i kupovinu finansijskih instrumenata;
- 2) izvršavanje naloga za račun klijenta (brokerski poslovi);
- 3) trgovanje za sopstveni račun (dilerski poslovi);
- 4) upravljanje portfoliom;
- 5) investiciono savetovanje;
- 6) usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa(poslovi pokrovitelja emisije);

7) usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa (poslovi agenta emisije);

Investicione usluge i aktivnosti iz stava 1. Društvo može obavljati ukoliko poseduje dozvolu Komisije za obavljanje delatnosti investicionog društva.

Saglasno članu 2. tačka 9. Zakona, Društvo obavlja i dodatne usluge i aktivnosti i to:

1) čuvanje i administriranje finansijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući čuvanje instrumenata i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i kolateralom;

2) odobravanje kredita ili zajmova investitorima kako bi mogli da izvrše transakcije jednim ili više finansijskih instrumenata kada je Društvo zajmodavac uključeno u transakciju;

3) saveti klijentima u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom, spajanjem i kupovinom društava i sličnim pitanjima;

4) usluge deviznog poslovanja u vezi sa pružanjem investicionih usluga;

5) istraživanje i finansijska analiza u oblasti investiranja ili drugi oblici opštih preporuka u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;

6) usluge u vezi sa pokroviteljstvom;

7) investicione usluge i aktivnosti, kao i dopunske usluge koje se odnose na osnov izvedenog finansijskog instrumenta iz člana 2. tačka 1. podtačke 5, 6, 7 i 10 Zakona, a u vezi sa pružanjem investicionih usluga i aktivnosti, kao i dopunskih usluga.

Član 4.

Pojedini pojmovi koji se pominju u ovim Pravilima i ostalim aktima Društva, imaju sledeće značenje:

1) *klijent* je pravno ili fizičko lice kome Društvo pruža investiciju, odnosno dodatnu uslugu;

2) *investiciona preporuka* je istraživanje ili druga informacija namenjena javnosti u smislu Zakona kojom se izričito ili prećutno preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u vezi sa jednim ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca;

3) *trgovanje za sopstveni račun, odnosno dilerski posao* je trgovanje korišćenjem sopstvene imovine, odnosno u svoje ime i za svoj račun, a čiji je rezultat zaključenje transakcija s jednim ili više finansijskih instrumenata;

4) *market mejker* je investiciono društvo koje je stalno prisutno na finansijskim tržištima i trguje za sopstveni račun kupovinom i prodajom finansijskih instrumenata koristeći sopstvenu imovinu po cenama koje samo odredi;

5) *pokrovitelj* je investiciono društvo koje vrši usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa;

6) *agent* je investiciono društvo koje vrši usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

7) *upravljanje portfoliom* je upravljanje pojedinačnim portfolijima na osnovu odobrenja iz posebnog ugovora zaključenog sa klijentom, a portfoliji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata;

8) *regulisano tržište* je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta i koji omogućava i olakšava spajanje interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima i ima dozvolu i redovno posluje u skladu sa Zakonom;

9) *multilateralna trgovačka platforma ( )* je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta ili investiciono društvo i koji omogućava i olakšava spajanje interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa Zakonom;

10) *OTC tržište* je sekundarno tržište za trgovanje finansijskim instrumentima koje ne mora da ima organizatora tržišta i čiji sistem trgovanja, podrazumeva pregovaranje između prodavca i kupca finansijskih instrumenata u cilju zaključenja transakcije;

11) *izvršenje naloga za račun klijenta* podrazumeva aktivnosti u vezi sa zaključenjem ugovora za kupovinu ili prodaju jednog ili više finansijskih instrumenata za račun klijenta;

12) *trajni medij* je papir ili sredstvo koje omogućava čuvanje podataka u digitalnom formatu (CD, internet bankarstvo, elektronska pošta pod određenim uslovima i dr.) na takav način da su pristup, obrada i potpunost podataka obezbeđeni najmanje do roka propisanog relevantnim propisima.

13) *Fond za zaštitu investitora* obavlja delatnost u svrhu zaštite investitora čija su sredstva ili finansijski instrumenti izloženi riziku u slučaju stečaja investicionog društva, kreditne institucije ili društva za upravljanje koji obavljaju usluge ili aktivnosti u skladu sa Zakonom. Fond nema svojstvo pravnog lica i njega organizuje i njime upravlja pravno lice koje je dobilo dozvolu od Komisije.

14) *izvršenje naloga za račun klijenta* podrazumeva aktivnosti u vezi sa zaključenjem ugovora za kupovinu ili prodaju jednog ili više finansijskih instrumenata za račun klijenta;

15) *kliring* je postupak utvrđivanja međusobnih obaveza kupca i prodavca finansijskih instrumenata u svrhu razmene finansijskih instrumenata i novca.

16) *saldiranje* je realizacija transakcije kroz završni prenos finansijskih instrumenata i novca između kupca i prodavca;

17) *ovlašćeno investiciono društvo* je društvo koje je ugovorom ovlašćeno da u svojim poslovnim prostorijama prima naloge klijenta u ime i za račun drugog investicionog društva;

18) *vlasničke hartije od vrednosti* su akcije i druge prenosive hartije od vrednosti istovetne akcijama društava koje predstavljaju učešće u kapitalu, kao i druge vrste prenosivih hartija od vrednosti iz kojih proizlaze prava sticanja pomenutih hartija od vrednosti kao posledica njihove konverzije ili uživanja prava koje one nose, pod uslovom da drugospomenute hartije od vrednosti izdaje izdavalac osnovnih akcija ili lice koje pripada grupi tog izdavaoca;

19) *dužničke hartije od vrednosti* su obveznice i drugi prenosivi sekjuritizovani instrumenti duga, izuzimajući hartije od vrednosti koje su ekvivalenti akcijama društava ili koje, ukoliko se konvertuju ili ukoliko se ostvaruju prava koja iz njih proizilaze, daju pravo sticanja akcija ili hartija od vrednosti ekvivalentnim akcijama;

20) *javna ponuda hartija od vrednosti* je svako obaveštenje dato u bilo kom obliku i putem bilo kog sredstva, a koje daje dovoljno podataka o uslovima ponude i o hartijama od vrednosti iz ponude tako da se investitoru omogući donošenje odluke o kupovini ili upisu ovih hartija od vrednosti, a javnom ponudom se smatra i ponuda i prodaja hartija od vrednosti preko finansijskih posrednika, odnosno pokrovitelja i agenta;

21) *izdavalac* je domaće ili strano pravno lice koje izdaje ili predlaže izdavanje hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata, a ukoliko se radi o depozitnim potvrdama, izdavaocem se smatra lice koje izdaje hartije od vrednosti koje predstavljaju te depozitne potvrde. Izdavaoci su i:

- Republika, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, pravna lica korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja u Republici;
- Narodna banka Srbije;
- strane države, državni organi, centralne banke, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije;

22) *insajderske informacije* su informacije o tačno određenim činjenicama, koje nisu javno objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenih finansijskih instrumenata;

23) *manipulacije na tržištu* su transakcije i nalozi za trgovanje kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata ili kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata na nerealnom ili veštačkom nivou, transakcije ili nalozi za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prevare, kao i širenje informacija putem medija, uključujući i internet, ili drugim putem kojim se prenose, odnosno kojim bi se mogle prenositi neistinite vesti ili vesti koje mogu izazvati zabludu o finansijskim instrumentima, uključujući i širenje glasina i neistinitih vesti i vesti koje dovode u zabludu, a od strane lica koje je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu;

24) *član uprave* je direktor ili član odbora direktora ili izvršnog odbora;

25) *lična transakcija* je transakcija sa finansijskim instrumentom koju je izvršilo relevantno lice delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica koje je sa njim u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili

lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije;

26) *relevantno lice u odnosu na investiciono društvo* je:

- lice sa vlasničkim učešćem u investicionom društvu,
- lice na rukovodećoj poziciji u investicionom društvu (direktor, članovi odbora direktora, nadzornog odbora),
- zaposleno lice u investicionom društvu,
- svako drugo lice koje je angažovano od strane investicionog društva za pružanje usluga iz njegove nadležnosti;

27) *lice koje je sa relevantnim licem u odnosima bliske povezanosti* je bračni, odnosno vanbračni drug relevantnog lica, potomci i preci u prvoj liniji neograničeno, srodnik do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini, usvojilac i usvojenik i potomci usvojenika, staralac i štitićenik i potomci štitićenika, svako drugo lice koje je sa relevantnim licem provelo u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana od datuma predmetne lične transakcije;

28) *poslovi interne kontrole* su poslovi usklađenosti poslovanja investicionog društva sa relevantnim propisima;

29) *rukovodilac* je član uprave koji ima saglasnost Komisije;

30) *Komisija* je Komisija za hartije od vrednosti;

31) *Relevantni propisi* su Zakon o tržištu kapitala («Službeni glasnik Republike Srbije», broj 31/2011), Pravilnici doneti na osnovu Zakona i drugi propisi koje je Društvo u obavezi da primenjuje.

KATEGORIZACIJA – RAZVRSTAVANJE KLIJENATA

Član 5.

Klijent je pravno ili fizičko lice, kome Društvo pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu.

U skladu sa relevantnim propisima Društvo je dužno da, pre pružanja usluga, klijenta razvrsta u određenu kategoriju za pojedinu ili sve usluge koje će mu pružiti, s obzirom na njegovo znanje, iskustvo, finansijsku poziciju i investicione ciljeve.

Prilikom sklapanja ugovora sa novim klijentom zaposleni u Društvu je dužan da obavesti klijenta u koju kategoriju je razvrstan, nivou zaštite interesa koja će mu biti pružena, mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenta, kao i o svim promenama nivoa zaštite koje proizilaze iz takve odluke, odnosno Društvo je dužno da o istom obavesti, putem trajnog medija, i klijente sa kojima je sklopilo ugovore pre stupanja na snagu ovih Pravila pre pružanja nove usluge po stupanju na snagu ovih Pravila.

Član 6.

Društvo je dužno da u skladu sa relevantnim propisima i svojim Pravilnikom klijente razvrsta na:

1) Profesionalne klijente - klijenti koji poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima i koji ispunjavaju uslove propisane relevantnim propisima i internim procedurama Društva.

2) Male klijente - klijenti Društva koji nisu razvrstani u kategoriju profesionalnog klijenta.

Pravilnikom o razvrstavanju klijenata Društvo detaljnije uređuje uslove razvrstavanja klijenata u kategorije klijenata, način pružanja usluga pojedinim kategorijama klijenata, stepen zaštite svake kategorije klijenata, obaveštavanje klijenata, proceduru promene kategorije i ostala pitanja u skladu sa relevantnim propisima.

INFORMACIJE KOJE SE DOSTAVLJAJU KLIJENTIMA I POTENCIJALNIM KLIJENTIMA

Član 7.

Sve informacije, uključujući i marketinške, koje Društvo upućuje klijentima i potencijalnim klijentima moraju biti istinite, jasne i da ne dovode u zabludu, a marketinški materijal mora jasno biti označen kao takav.

Informacije koje Društvo upućuje trećim licima moraju biti u skladu sa relevantnim propisima.

Informacije koje se pružaju pre zaključenja ugovora, odnosno pružanja usluga

Član 8.

Društvo je dužno da klijentima i potencijalnim klijentima omogući uvid u Pravila poslovanja, Pravilnik o tarifi i njihove izmene:

- u poslovnim prostorijama u kojima obavlja rad sa klijentima;
- objavljivanjem na internet stranici Društva.

Društvo je dužno da klijentima omogući uvid u izmene akata iz stava 1. ovog člana u roku od sedam dana pre dana početka primene tih izmena.

Član 9.

Društvo pre zaključenja ugovora, odnosno pružanja usluga malom klijentu putem internet stranice, odnosno trajnog medija, pruža informacije o:

- 1) Društvu i uslugama koje pruža;
- 2) finansijskim instrumentima;
- 3) zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta;
- 4) troškovima i naknadama.

Informacije iz ovog člana sastavni su deo Informacija za klijente koje su dostupne na internet stranici Društva, kao i u službenim prostorijama Društva.

OCENA PODOBNOSTI USLUGA ODNOSNO FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Prikupljanje informacija pri pružanju usluga investicionog savetovanja ili upravljanja portfoliom

Član 10.

Pre početka i tokom pružanja usluga investicionog savetovanja i upravljanja portfoliom, klijent, odnosno potencijalni klijent dostavlja Društvu u pisanom obliku informacije na osnovu kojih bi Društvo moglo da mu preporuči za njega odgovarajuću transakciju ili finansijski instrument i one se odnose na njegove investicione ciljeve, njegovo znanje i iskustvo na području investiranja u određene vrste finansijskih instrumenata ili usluga, odnosno znanje i iskustvo koji su potrebni za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom ili upravljanjem njegovim portfoliom kao i njegovu finansijsku situaciju da podnese rizike investiranja koji proizilaze iz transakcije koja je u skladu sa njegovim investicionim ciljevima.

Standardni obrazac za prikupljanje informacija od klijenata kojima se pružaju usluge investicionog savetovanja i upravljanja portfoliom propisan je od strane Društva u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

Društvo se može osloniti na informacije dobijene od klijenta ili potencijalnog klijenta, osim ukoliko ima saznanja da su informacije zastarele, netačne ili nepotpune.

Ukoliko ne prikupi dovoljno informacija, Društvo je dužno da na trajnom mediju upozori klijenta da ne može da mu pruži uslugu investicionog savetovanja ili upravljanja portfoliom.

Društvo upozorenje može dostaviti u standardizovanoj formi.

Prikupljanje informacija pri pružanju drugih investicionih usluga

Član 11.

Pre početka i tokom pružanja drugih usluga, osim usluga investicionog savetovanja i upravljanja portfoliom, klijent, odnosno potencijalni klijent dostavlja Društvu u pisanom obliku informacije o njegovom znanju i iskustvu u investicionoj oblasti koja je od značaja za finansijski instrument ili uslugu koja se nudi ili koju klijent sam traži.

Standardni obrazac za prikupljanje informacija od klijenata kojima se pružaju druge investicione usluge propisan je od strane Društva u skladu sa relevantnim propisima.

Društvo se može osloniti na informacije dobijene od klijenta ili potencijalnog klijenta, u pisanom obliku, osim kada mu je poznato ili bi mu moralo biti poznato da su informacije zastarele, netačne ili nepotpune.

Član 12.

Kada Društvo klijentima pruža samo usluge prijema i prenosa naloga, odnosno izvršenja naloga za račun klijenta, nije dužno da od klijenta traži dostavljanje informacija kao u slučaju pružanju drugih usluga, ukoliko su ispunjeni uslovi utvrđeni relevantnim propisima.

Posebne odredbe u vezi sa profesionalnim klijentima

Član 13.

Prilikom pružanja usluga profesionalnom klijentu, Društvo može smatrati da taj klijent:

- ima dovoljno znanja i iskustva na području investiranja u određene vrste finansijskih instrumenata ili usluga, odnosno znanja i iskustva potrebnih za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom ili upravljanjem njegovim portfoliom, odnosno onim uslugama, transakcijama, vrstama transakcija ili instrumentima za koje je razvrstan kao profesionalni klijent;
- može, u okviru usluge investicionog savetovanja koje mu pruža Društvo, finansijski podneti sve rizike investiranja saglasno svojim investicionim ciljevima, te Društvo nema obavezu da vrši ocenu podobnosti usluga odnosno finansijskih instrumenata.

UGOVOR SA KLIJENTOM

Član 14.

Društvo je dužno da sa klijentom zaključi pisani ugovor koji sadrži:

- prava i obaveze ugovornih strana, pri čemu ista mogu biti utvrđena pozivanjem na druga dokumenta koja su dostupna klijentu;
- ostale uslove pod kojima Društvo pruža usluge klijentu;
- izjavu klijenta da je upoznat sa sadržajem pravila poslovanja i pravilnikom o tarifi Društva pre zaključenja ugovora.

Kada ovlašćeno investiciono društvo prima naloge klijenata, ugovorne strane su klijent i Društvo.

Član 15.

Društvo nema obavezu zaključivanja ugovora sa sledećim profesionalnim klijentima, ukoliko za njih obavlja usluge prijema i prenosa naloga, odnosno izvršenja naloga, odnosno dodatnih usluga povezanih sa njima: lica koja za poslovanje na finansijskom tržištu podležu obavezi odobrenja, odnosno nadzora od strane nadležnog organa, kao što su: kreditne institucije, investiciona društva, druge finansijske institucije čije je poslovanje odobrio ili nadzire odgovarajući nadzorni organ, društva za osiguranje, institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje, penzijski fondovi i njihova društva za upravljanje, dileri produktnih berzi, kao i ostala lica koja nadzire nadležni organ. Takođe Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili

nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Za klijente iz stava 1. ovog člana, Društvo nije obavezno da primenjuje odredbe ovih pravila kojima se detaljnije regulišu obaveze Društva propisane članovima 164.,165.,169.,176. Zakona, odnosno izmenama i dopunama Zakona i drugih relevantnih propisa.

Društvo u zavisnosti od vrste usluge koju pruža klijentu, može sa klijentom zaključiti više posebnih ugovora (npr.ugovor o upravljanju portfoliom, ugovor o pokroviteljstvu, itd.) koji moraju sadržati obavezne elemente ukoliko su isti propisani relevantnim propisima.

PRIJEM NALOGA KLIJENATA

Mesto prijema naloga klijenata

Član 16.

Društvo može da prima naloge klijenata u sedištu ili poslovnim prostorijama ovlašćenog investicionog društva, odnosno drugog društva u skladu sa relevantnim propisima.

Nalog klijenta se smatra primljenim kada je primljen u sedištu Društva ili na drugi način u skladu sa relevantnim propisima.

Ugovor sa ovlašćenim investicionim društvom

Član 17.

Zaključivanje ugovora između Društva i ovlašćenog investicionog društva je moguće jedino ukoliko to:

1. ne uslovljava naplatu naknada ili drugih troškova od klijenta u iznosu koji je viši od naknada koje bi klijent platio da je Društvo pružilo usluge;
2. ne može uzrokovati nepotrebne poslovne rizike Društvu;
3. ne može značajno ugroziti kvalitet unutrašnje kontrole;
4. omogućava nadzor Komisiji.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana je neophodno urediti:

1. rok i način na koji se prenosi nalog klijenta Društvu;
2. da je ovlašćeno investiciono društvo:
  - dužno da klijentu pruži upozorenje u pogledu roka i prijema naloga
  - odgovorno za potpunost i tačnost prosleđenih podataka,
  - dužno da čuva, kao poslovnu tajnu, podatke o klijentu investicionog društva i njegovim nalogima;
3. da Društvo kao investiciono društvo kojem se prenosi nalog:
  - nema obavezu da ispituje tačnost i potpunost podataka primljenih od ovlašćenog investicionog društva,
  - koristi informacije o klijentu,
  - snosi odgovornost za izvršenje transakcije na osnovu naloga;
4. postupanje u slučaju prigovora i reklamacija potencijalnih i postojećih klijenata.

U slučaju da Društvo prosleđuje naloge na izvršenje drugom investicionom društvu, shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Način prijema naloga klijenata

Član 18.

Društvo može da prima naloge klijenata date neposredno, telefonom, telefaksom ili elektronskim putem, odnosno u skladu sa relevantnim propisima, ukoliko je to predviđeno ugovorom sa klijentom.

U slučaju da prijem naloga nije izvršen neposredno, Društvo je dužno da primenjuje odgovarajuće mehanizme zaštite, kao što su uređaji za snimanje, radi obezbeđivanja tačnosti i pouzdanosti naloga u evidenciji Društva.

Evidencija primljenih naloga

Član 19.

Društvo je dužno da vodi knjigu naloga u elektronskom obliku, u koju se, odmah po prijemu, upisuju nalozi, uključujući i naloge koji se prenose na izvršenje drugom investicionom društvu, izmene i opozivi naloga.

Član 20.

Knjiga naloga Društva, sadrži podatke propisane relevantnim propisima i aktima Društva.

Potvrda o prihvatanju, odnosno odbijanju izvršenja naloga klijenta

Član 21.

Društvo je dužno da klijentu odmah, a najkasnije sledećeg radnog dana od dana prijema naloga, putem trajnog medija, dostavi obaveštenje o:

1. vremenu i mestu prijema naloga, izmene ili opoziva naloga;
2. prihvatanju ili odbijanju izvršenja naloga, uz navođenje razloga odbijanja izvršenja.

Razlozi za odbijanje izvršenja naloga klijenta

Član 22.

Društvo je dužno da odbije izvršenje naloga za kupovinu, odnosno prodaju i da o tome, bez odlaganja, obavesti Komisiju, ukoliko ima razloga za osnovanu sumnju da bi izvršenjem takvog naloga:

1. bile prekršene odredbe Zakona ili zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
2. bilo učinjeno delo kažnjivo po zakonu kao krivično delo, privredni prestup ili prekršaj.

Prilikom utvrđivanja okolnosti iz stava 1. ovog člana, Društvo može koristiti sopstvene informacije, odnosno informacije koje dobije od svojih klijenata ili potencijalnih klijenata, osim ukoliko ima saznanja ili bi trebalo da ima saznanja da su takve informacije očigledno zastarele, netačne ili nepotpune.

Član 23.

Društvo može odbiti izvršenje:

- naloga za kupovinu, ukoliko utvrdi da na novčanom računu klijenta nema dovoljno sredstava potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja tog naloga;
- naloga za prodaju, ukoliko utvrdi da klijent na računu finansijskih instrumenata nema dovoljno instrumenata potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja naloga.

Društvo nije dužno da odbije izvršenje naloga, ukoliko se nalog klijenta može izvršiti:

- od realizovanih, a nesaldiranih transakcija;
- davanjem zajma klijentu od strane Društva, a na osnovu važećih propisa;
- pozajmljivanjem finansijskih instrumenata u skladu sa pravilima koja uređuju pozajmljivanje finansijskih instrumenata.

IZVRŠENJE NALOGA

Član 24.

Društvo izvršava naloge u skladu sa Politikom izvršenja naloga.

Procedura izvršenja naloga, kao i procedure pridruživanja i razvrstavanja naloga klijenata i dilerskih naloga su sastavni deo Politike izvršenja naloga, sa čijom sadržinom se klijent upoznaje na način predviđen relevantnim propisima.

Evidencija o izvršenim transakcijama

Član 25.

Društvo je dužno da, u knjizi naloga, evidentira izvršenje naloga nakon što izvrši nalog, odnosno nakon dobijanja potvrde o obavljenoj transakciji, u slučaju kada Društvo prenosi naloge na izvršenje drugom investicionom društvu.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži podatke u skladu sa relevantnim propisima.

IZVEŠTAVANJE KLIJENATA

Izveštavanje klijenata u vezi sa izvršenjem naloga

Član 26.

Društvo je dužno da, nakon izvršenja naloga za račun klijenta, osim usluga upravljanja portfoliom, putem trajnog medija:

1. klijentu odmah dostavi bitne informacije koje se odnose na izvršenje naloga;
2. malom klijentu pošalje potvrdu o izvršenju naloga, što je moguće pre, a najkasnije:
  - prvog radnog dana po izvršenju,
  - prvog radnog dana nakon prijema potvrde, u slučaju kada je Društvo potvrdu o izvršenju primilo od trećeg lica.

Klijent se ne može odreći prava da bude obavešten o izvršenju naloga, ali može naložiti slanje obaveštenja drugom licu koje on ovlasti.

Potvrda o izvršenju naloga, sadrži elemente propisane relevantnim propisima.

Potvrdu o izvršenju naloga, Društvo može poslati faksom, poštom, e-mail-om, neposredno ili na drugi način u skladu sa relevantnim propisima, na način i u obliku koji je definisan ugovorom ili posebnom pismenom izjavom klijenta.

Član 27.

Društvo ne odgovara za sigurnost i poverljivost dostavljenih podataka u obaveštenju iz prethodnog člana putem faksa, e-maila i poštom. Klijent je dužan da odmah obavesti Društvo o svakoj promeni adrese, broja telefona, ili broja faksa i adrese elektronske pošte.

Ukoliko klijent zahteva od Društva vanrednu dostavu obaveštenja, ili eventualnu izradu i dostavu posebnih izveštaja, Društvo će klijentu obračunati naknadu u skladu sa važećim Tarifnikom Društva.

Izveštavanje klijenata u vezi sa upravljanjem portfoliom

Član 28.

Društvo je dužno da klijentima, kojima pruža uslugu upravljanja portfoliom dostavlja periodične izvještaje o aktivnostima upravljanja njihovim portfoliom.

Malom klijentu se periodični izvještaji iz stava 1. ovog člana moraju dostavljati, na trajnom mediju, najmanje kvartalno, osim u sledećim slučajevima:

1. kada klijent odabere da informacije o obavljenim transakcijama prima po izvršenju svake pojedinačne transakcije, u kom slučaju se periodično izvještaj mora dostavljati najmanje jednom u 12 meseci i to za transakcije sa:

- akcijama društava ili drugim hartijama od vrednosti ekvivalentnih akcijama, koje predstavljaju učešće u kapitalu ili u pravima glasa, kao i depozitnim potvrdama koje se odnose na akcije,
- obveznicama i drugim oblicima sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije,
- instrumentima tržišta novca,
- jedinicama institucija kolektivnog investiranja.

2. kada je ugovorom o upravljanju portfoliom ugovoren portfolio sa finansijskim leveridžom, u kom slučaju se periodični izvještaj mora dostavljati najmanje jedanput mesečno, odnosno u skladu sa relevantnim propisima.

U slučaju iz stava 2. tačka 1. ovog člana, Društvo je dužno da malom klijentu, odmah po obavljenoj transakciji, dostavi i potvrdu o izvršenju naloga.

Periodični izvještaj o aktivnostima upravljanja portfoliom koji se dostavlja malom klijentu, sadrži podatke propisane relevantnim propisima.

Dodatne obaveze izveštavanja o upravljanju portfoliom ili transakcijama sa potencijalnim obavezama

Član 29.

Društvo je dužno da prilikom pružanja usluge upravljanja portfoliom za malog klijenta koji uključuje nepokrivenu otvorenu poziciju u transakciji s potencijalnim obavezama takvog klijenta obavesti o svakom gubitku koji prelazi unapred određeni prag, dogovoren između investicionog društva i klijenta, najkasnije do kraja radnog dana u kojem je prag pređen.

U slučaju da je prag iz stava 1. ovog člana pređen na neradni dan, Društvo je dužno da klijenta obavesti najkasnije do kraja sledećeg radnog dana.

Društvo dostavlja izvještaje o finansijskim instrumentima i novčanim sredstvima klijenta u skladu sa relevantnim propisima.

ZAŠTITA IMOVINE KLIJENATA

Zaštita finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata

Član 30.

Radi zaštite prava svojih klijenata, kada Društvo drži finansijske instrumente klijenata, dužno je da:

1. evidencije, račune i korespondencije u vezi sa njima:

- vodi precizno i tačno,
- redovno usklađuje sa evidencijama i računima trećih lica koja drže imovinu klijenata,

- vodi na način da u svakom momentu i odmah može razlikovati imovinu jednog klijenta od imovine ostalih klijenata i imovine samog Društva;
2. preduzima mere kojima se obezbeđuje da se:
    - njegov račun finansijskih instrumenata kod Centralnog registra vodi odvojeno od finansijskih instrumenata njegovih klijenata,
    - sva novčana sredstva klijenata deponovana u kreditnoj instituciji koja je član Centralnog registra države na računu ili računima koji se razlikuju od računa koji se koriste za držanje sredstava Društva;
  3. donese mere kojima se operativni rizik od gubitka ili smanjenja imovine klijenata, odnosno prava u vezi sa tom imovinom, svodi na najmanju moguću meru.

Stav 1. ovog člana se primenjuje i u slučajevima kada Društvo sredstva klijenata vodi na zbirnom računu.

U svrhu zaštite investitora, kada Društvo obavlja usluge upravljanja portfoliom i čuvanja i administriranja finansijskih instrumenata i administriranje novčanim sredstvima i kolateralom dužno je da obezbedi svoje članstvo u Fondu za zaštitu investitora.

Društvo je dužno da postupa i koristi finansijske instrumente i novčana sredstva za račun klijenta u zemlji i inostranstvu u skladu sa relevantnim propisima.

POVERAVANJE USLUGA I POSLOVNIH PROCESA

Član 31.

Društvo može drugom licu poveriti poslove koji se odnose na:

1. promociju njegovih usluga;
2. davanje investicionih preporuka;
3. prijem i prenos naloga.

Društvo pri poveravanju administrativnih poslova neophodnih za neprekidno i uredno poslovanje Društva, primenjuje odredbe pravilnika Komisije kojima se propisuje poveravanje usluga i poslovnih procesa.

PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA PRILIKOM PRUŽANJA INVESTICIONIH USLUGA

Član 32.

Kada Društvo pruža samo usluge prijema i prenosa naloga, odnosno izvršenja naloga za račun klijenta, nije dužno da prikupi podatke i vrši procenu klijenta ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

1. usluge se odnose:
  - na akcije uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP ili na ekvivalentnom tržištu trećih zemalja,
  - Instrumente tržišta novca, obveznice i druge oblike sekjuritizovanog duga, osim onih obveznica i drugih oblika sekjuritizovanog duga koji sadrže izvedeni finansijski instrument
  - ostale slične finansijske instrumente.
2. usluga je pružena na inicijativu klijenta ili potencijalnog klijenta
3. klijent je jasno upozoren da Društvo nema obavezu da procenjuje podobnost pruženog ili ponuđenog finansijskog instrumenta ili usluge
4. Društvo ispunjava zakonske obaveze u pogledu sprečavanja sukoba interesa.

Član 33.

Prilikom pružanja usluga upravljanja portfoliom, Društvo je dužno da prikupi podatke o znanju i iskustvu klijenta ili potencijalnog klijenta na području investiranja u određene vrste instrumenata i usluga, odnosno o njegovom znanju i iskustvu potrebnom za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom ili upravljanjem njegovim portfoliom, njegovu finansijsku situaciju i njegove investicione

ciljeve, odnosno sposobnost da podnese rizike investiranja koji proizilaze iz transakcije koja je u skladu sa njihovim investicionim ciljevima kako bi Društvo moglo Klijentu ili potencijalnom Klijentu da preporuči adekvatne finansijske instrumente i investicione usluge. Ukoliko klijent ne pruži Društvu dovoljno informacija, Društvo će upozoriti klijenta da ne može da mu pruži uslugu investicionog savetovanja ili upravljanja portfoliom.

Član 34.

Pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja usluga detaljnije su definisana Pravilnikom Društva o razvrstavanju klijenata, koji je dostupan u prostorijama Društva i na Internet stranici Društva.

SUKOB INTERESA

Član 35.

Društvo je dužno da svoje poslovanje organizuje tako da na najmanju moguću meru svede sukobe interesa čije postojanje može štetiti interesima klijenta, a koji se mogu javiti prilikom pružanja usluga između:

1. interesa Društva, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, s jedne strane, i interesa klijenta Društva, s druge strane;
2. interesa klijenata Društva međusobno.

Član 36.

Društvo je dužno da, prilikom utvrđivanja sukoba interesa koja mogu štetiti interesima klijenata, oceni da li Društvo, relevantna lica ili lica koja su blisko povezana sa njima, usled pružanja usluga ili iz drugih razloga:

1. mogu da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu klijenta;
2. imaju interes ili korist od rezultata usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuju od interesa klijenta;
3. imaju finansijski ili neki drugi motiv koji odgovara interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta;
4. obavljaju istu delatnost kao i klijent.

Politika upravljanja sukobom interesa

Član 37.

Društvo je dužno da, srazmerno prirodi, obimu i složenosti poslova koje obavlja donese, primenjuje i redovno ažurira efikasnu politiku upravljanja sukobom interesa koja je definisana Pravilnikom o politici upravljanja sukobom interesa koji je dostupan u službenim prostorijama Društva i objavljen na Internet stranici Društva.

INSAJDERSKE INFORMACIJE I SPREČAVANJE MANIPULACIJE

Član 38.

Društvo propisuje Pravilnik o postupcima i merama za sprečavanje i otkrivanje zloupotrebe tržišta i u skladu sa istim primenjuje postupke i mere čiji je cilj otkrivanje i sprečavanje manipulacije na tržištu.

LIČNE TRANSAKCIJE

Član 39.

Društvo propisuje, primenjuje i redovno ažurira odgovarajuće mere kojima se sprečava preduzimanje zabranjenih aktivnosti od strane relevantnog lica, shodno relevantnim propisima.

POSLOVNA TAJNA

Član 40.

Članovi uprave i zaposleni u Društvu su dužni da čuvaju kao poslovnu tajnu:

1. informacije o klijentima;
  2. informacije o stanju i prometu na računima svojih klijenata;
  3. informacije o uslugama koje pružaju klijentima;
  4. druge informacije i činjenice koje saznaju prilikom pružanja usluga.
- Informacije iz stava 1. ovog člana se mogu stavljati na uvid i saopštavati trećim licima samo:
1. uz pismenu saglasnost klijenta;
  2. prilikom nadzora koji vrši Komisija, Centralni registar ili organizator tržišta;
  3. na osnovu naloga suda;
  4. na osnovu naloga organa koji se bavi sprečavanjem pranja novca ili finansiranja terorizma;
  5. na osnovu naloga drugog nadležnog državnog organa.

POSTUPANJE PO PRITUŽBAMA KLIJENATA

Član 41.

Društvo postupa po pritužbama malih klijenata u skladu sa Procedurama postupanja po pritužbama klijenta objavljenim na Internet stranici Društva.

Društvo razmatra pritužbe klijenata primljene, redovnom poštom ili lično na adresu Društva. Anonimne i nepotpune pritužbe klijenata Društvo neće razmatrati.

DRUGA PITANJA

Član 42.

Društvo uspostavlja i primenjuje sisteme rizika shodno relevantnim propisima i Pravilniku o identifikovanju, merenju, proceni i upravljanju rizicima koji je dostupan u sedištu Društva i na internet stranici Društva.

Društvo uspostavlja, primenjuje i redovno ažurira odgovarajući sistem interne kontrole koji obezbeđuje poštovanje internih odluka i procedura na svim nivoima upravljanja Društva.

Društvo donosi, primenjuje i redovno ažurira mere koje će osigurati kontinuitet poslovanja informacionog sistema, u redovnim i vanrednim okolnostima.

Društvo vodi i čuva poslovnu dokumentaciju shodno relevantnim propisima.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Postupak za izmenu, odnosno dopunu Pravila poslovanja Društava mogu inicirati:

- akcionari koji imaju najmanje 10% akcija sa pravom glasa Društva
- članovi odbora Direktora.

O pokrenutoj inicijativi za izmenu, odnosno dopunu Pravila poslovanja izjašnjava se odbor Direktora.

Odbor Direktora Društva donosi Odluku o izmeni, odnosno dopuni Pravila poslovanja na način i po postupku koji su utvrđeni za njihovo donošenje.

Član 44.

Pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilima, regulisaće se posebnim pravilnicima i procedurama sve u skladu sa relevantnim propisima.

Član 45.

Sastavni deo Pravila poslovanja su:

- Pravilnik o identifikovanju, merenju, proceni i upravljanju rizicima,
- Pravilnik o politici upravljanja sukoba interesa,
- Politika izvršenja naloga,
- Pravilnik o postupcima i merama za sprečavanje i otkrivanje zloupotrebe tržišta,
- Procedura za postupanje po pritužbama klijenata,
- Pravilnik o razvrstavanju klijenata.

Član 46.

Danom primene ovih pravila prestaju da važe Pravila poslovanja Brokersko - dilerskog društva „M&V Investments“ a.d. od 09.12.2010.godine.

Član 47.

Pravila poslovanja se nakon dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti objavljuju na internet stranici Društva i primenjuju se nakon 7 (sedam) dana od dana objavljivanja.

Predsednik Odbora direktora
Jasmina Bjelić
